

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Μιά μίνα είχε τέσσερα παιδάκια καιομένα,
τέσσερα παιδιά.
Τ' ανάγνωσε, τ' ανάθρεψε, τ' προσ'αυ' ένα ένα,
μ' εὐθιμὴ καρδιά.

Κ' εὐόηκε καὶ τὰ πάντοτε σ' ἀνθρώπους μὲ κεφάλι,
μὲ νοικοκυνοῖ.
Κ' ἐκεῖνα σπιτοθήκανε κ' ἐγίνανε μεγάλοι
μέσα στὸ χωριό.

Μὰ τῆς γρηῃς τῆς νότιας τὸν τῆς ἔδωκεν ἡ Μοῖρα
ἄσχημην εὐχὴ.
Κ' ἐπέθανεν ὁ γέρονς τῆς ! Κι' ἀπόμειν' αὐτὴ χήρα,
χήρα καὶ φτωχὴ !

Κι' αὐτὸ σὰν τὰ μὴν ἔφθινεν, ἀνοώστησε μιὰ μέρα,
μιὰ κακῆ βοριάδι !
Φωνάζει ξένον ἀνθρώπο, μὴν μ' αὐτόνε πέρα
νῆθουν τὰ παιδιά.

— Πᾶνε καὶ πὲς τοῦ γινώσκαι μὸν νῆοθῆ νὰ μὲ κοιτάξῃ,
καὶ δὲν εἰμποῦδ' !—
Πῆγε καὶ ἦλθε καὶ λαλεῖ— Τ' ἀμπελί τονθὰ φράξῃ !
δὲν ἔχει καιρό !

— Οἱ ράιοι νὰ φτωχόσωνε στὸ σῶμα τ', εἶπ' ἐκείνη,
γινὰ παρτοεινά !—
Καὶ ἀπὸ τότε ὁ κακογῶς σπανισσομεὸς ἐγίνη,
φρέγγει στὰ βουνά !

— Πᾶνε νὰ πῆς τῆς κόρης μὸν νῆοθῆ νὰ μὲ κοιτάξῃ,
καὶ δὲν εἰμποῦδ' !—
Πῆγε καὶ ἦλθε καὶ λαλεῖ. Φωνεῖ λεγτὸ μετὰξί !
δὲν ἔχει καιρό !

— Νὰ φαίη καὶ νὰ διάξεται, καὶ νᾶνε, εἶπ' ἐκείνη,
μὲ χοῦς πανί !
Καὶ ἀπὸ τότε ἡ ἀπονη, ἀνάγχη εἶχε γίνει,
μυταιοποιεῖ !

— Πᾶνε στὴν ἄλλη κόρη μὸν νῆοθῆ νὰ μὲ κοιτάξῃ,
καὶ δὲν εἰμποῦδ' !
Πῆγε καὶ ἦλθε καὶ λαλεῖ— Θὰ πίνῃ καὶ θ' ἀλλάξῃ !
δὲν ἔχει καιρό !

— Ἡ σκάφη πὰ στὴ ράχη τῆς νὰ γῆρη, εἶπ' ἐκείνη,
ἀπὸν τὰ ἀλύγη !
Καὶ ἀπὸ τότε ἡ ἀπονη χελώνα ἔχει γίνει,
ἀφῆται στὴν γῆ !

— Πᾶνε στὴν τρίτη κόρη μὸν νῆοθῆ νὰ μὲ κοιτάξῃ,
καὶ δὲν εἰμποῦδ' !
Πρὶν εἰσιτομένη καὶ τῆς πῆ, ἡ κόρ' εἶχε προφθάσει
εἶχε αὐτὴ καιρό !

— Γιατί στὰ χέσια, κόρη μὸν, στὰ δάχτυλα ζυμάρι
κ' αἰετορα ἔδω;—
— Ἐξέλιωμα, μωρούλα μὸν, μὰ εἰδηοῖ ἔχω πάσει
κ' ἦρθα νὰ σὲ ἰδῶ.

— Ἀνθόσκηνη τ' ἀλεῖοι σου, κ' ἡ σκάφη σου κενεῖλη !
Ἦσῶς τὸν καιρό !
Στὸν βίο σου νὰ γίνεαι ὅτι κ' ἂν πιάνῃς μέλι,
μέλι γλυκερό !

Λαλεῖ καὶ μὲ χαμόγελο ἀποκοιμῆτ' ἐκείνη
γιὰ παρτοεινά.
Καὶ ἀπὸ τότε μέλισσα ἡ κόρη τῆς ἐγίνη
καὶ κωλοπερῆ.

† Γεώρ. Βιζυηνός

~~~~~
τό!.. Δὲν ἔχεις πάρει τὴν ἀξιοπρέπεια τῆς μητέρας σου...

*Εξ ἡμνης πέρασαν...
*Ἐξὼ εἶνε ἀνοῖξι. Ὁ ἥλιος λάμπει, τὰ σπογογίατα κελαδοῦν στὴς
στέγες τῶν σπιτιῶν. Στὸ σπιτι τὸν Μαρξορέλ ὁμιος, μπρὸς στὴν
πόρτα, δυὸ πένθιμες κουρτίνες ἀπλώνονται, σὰν δυὸ μάδρα τερά-
στια τεράστια... Ἀπὸ τὸ σπιτι ἀκούγονται θρηνοὶ καὶ κλάματα. Ἡ
μικρούλα Ντεζιρέ πῆθανε τῆ χαρουνῆ !..
Τὴν ἔχουν στολισμένη μ' ὀλόδροσα λουλουδία, τῆς ἱέχουν φορέ-
σι ἓνα ὀλόλευκο φόρεμα καὶ λευκὸς γόβες. Μοιάζει σὰν νυφούλα...
Ἡ κ. Μαρξορέλ κλαίει, σιγανὰ, πονεμένα :
— Ντεζιρέ !.. Μικρούλα μου !.. Ἦσουν τόσο καλῆ, τόσο
πρόθυμη !..
Καὶ μέσα στὴ πρωινή χαρὰ τῆς ἀνοίξεως, μέσα στὴ δόξα τοῦ
φωτός, ἡ μικρούλα Ντεζιρέ, ἀνοστήσιμη καὶ λευκοφορεμένη κα-
θῶς εἶνε, νομίζεις πὼς θὰ σηκωθῆ ἀπ' τὸ φέρετρό τῆς πρόθυμη
καὶ γελαστή καὶ θὰ φωνάζῃ ὅπως πάντα :
— Μὴ στενοχωρεῖσαι μητέρα... Πηγαίνω ἐγώ... Τί θέλεις ;...
Γελαστὴ καὶ πρόθυμη ὅπως πάντα...
Λουὶ ντε Ρομπέρ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΣΦΗΚΑΣ

Ἡ πενήνια τῆς σφήκας. Πῶς μάχεται κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς.
Καὶ πὼς ἐξασφαλίζει τὸ φαγὶ τῶν παιδιῶν τῆς. Πῶς μ' ἓνα
χτύπημα παραλύει τὸ θῦμα τῆς. Καὶ πὼς τὴν φτιάκει τῆς
ἀράχνης. Πενηρία κατὰ τῆς πενήριας κ.τ.λ.

Δὲν ὑπάρχει ἔντομο περὶ διαβολημένο ἀπὸ τῆ σφήκα.
Ἔχουν βέβαια τὰ μυρμηγκία τῆ σοφία τὸς καὶ οἱ μέλισσες τῆ δι-
κῆ τὸς.
Μὲ τῆ σφήκα ὅμως πὸς τῆ ἐλευθέρη στὸν ἀέρα, ἀνοπύτακτη πὲ
κοινωνικοῦς νόμους δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο.
Αὐτῆ ἔχει κυρίως ταρχινιά, καὶ σοφία ἐντελῆς δικῆ τῆς.
Μὰ μέσα—διηγεῖται ὁ Μοσ-μαν στὴν «Nature»—ποὶ ἐξέταλα
μιὰ μὴλιά, ἦθε μὴ σφήκα καὶ κάθῃσε ἀπάνω σ' ἓνα φῆλο, ποὶ μιὰ
κάρπια τὸ εἶχε τὴν ἰσχυρὸν σὲ ζύλιθω καὶ τὸ μεταγειροῦσται γὰ φολιά.
Ἡ σφήκα ἀπὸ ἔφαξε καὶ τῆς δύο ἄκρες τοῦ φῆλου καὶ τῆς βόηκε
κλεισμένες, ἀνοῖξε στὴ μιὰ ἀπὸ αὐτῆς μὲ τὰ δόντια τῆς μιὰ ἀρκατὰ με-
γάλη τρύπα καὶ ὕστερα ἐπῆγε καὶ ἔκανε ἰσορροῖ ἀπ' τὴν ἄλλη, ἄκρη.
Ἡ κάρπια, τσομαρμένη, ἐπιτάχθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν τρύπα. Αὐτὸ ἔ-
πρωῖνε καὶ ἡ σφήκα. Ἐγῆμοσε ἄμεσως κατ' ἐπάνω τῆς, τὴν ἐτοῦσῃσε
στὸ κεφάλι μὲ τὸ κεντρί τῆς, τὴν κοίρωσε φηλιά στὸν ἀέρα γὰ νὰ τὴν
πᾶν στὴ φωλιά τῆς καὶ νὰ τὴν φάῃ !..
Καὶ ἓνα ἄλλο ἀνεκόδοτο τοῦ ἴδιου :
Μιὰ ἄλλη μέρα βόηκα κατὰ γῆς ἓνα μῆλο, τὸ ὁποῖο κινεῖται ἀθι-
κτο ἂν καὶ ἦτο κατισοκαμμένη ἀπὸ τῆς σφήκας.
Καθὼς τὸ κοίρωσῃ ἡ σφήκα ποὶ ἐρωζόντοσται μέσα ἄσχημα μιὰ
μιὰ τὰ βγαίνουν ἀπὸ μιὰ τρύπα. Προσομηκότῃς ὅμως! ὅλες ἔφταναν μὲ
τὰ ἄσπῃα. Καὶ ὅλες ἐκοινοῦσαν ἀπειλητικὰ τὸ κεντρί τοῦσ !..
Ἐκιναν—βέβαια τῆ σφέξῃ ὅτι ὅταν ἐόχαιναν μὲ τὸ κεφάλι ἀπὸ
μιὰ τόση στενῆ τρύπα, ποὶ δὲν μπορούσαν νὰ κἀνουν, ἐν ἀνάγκῃ,
στρωθῆ, ἂν τοῦς ἐριχόντοσται στὴν ἔξοδο κανένας ἐχθρός θὰ τὴν πᾶ-
θαιναν γιατί δὲν θὰ μπορούσαν ν' ἀμυνθοῦν.
***
Ἦς γνωστοῦν ἡ σφήκα χτυπᾷ πάντοτε τὸν ἐχθρὸ τῆς καὶ τὸν πα-
ραλύει στὸ νευρικό τοῦ γάγγλιου...
Πὼς ὅμως ἡ σφήκα βρίζει τὸ νευρικό γάγγλιο στὸ σῶμα τῆς μὴ-
γας καὶ τὴν χτυπᾷ μὲ τὸ κεντρί τῆς ἐκεῖ, ὥστε νὰ τὴν παραλύσῃ
μόνον χωρὶς νὰ τὴν θανατώσῃ; Διότι τὸ κατορθώνει αὐτὸ μιὰ χαρὰ,
σὰν τέλειος ἀνατόμος.
Ἔχει λοιπὸν κἀποὶν ἕνα σοῦδαρότατο βέβαια γὰ νὰ τὸ κάνει
αὐτὸ. Καὶ ὁ λόγος εἶνε ὁ ἔξῃς :
Ἦς γνωστοῦν ἡ σφήκα φέρει μετὰ τὴν γέννα τῆς, πρὶν ἀκόμα τὰ
παιδιά τῆς γῆρον ἀπὸ τὸ αἶμα τὸς.
Τὶ θὰ γᾶνε λοιπὸν τὰ μικρά τῆς σὰν γεννηθοῦνε μικρὰ κ' ἀδύναμα
καθὼς θὰ εἶνε; Νὰ τοῦς ἀφῆσει φορέσει κάρπιες καὶ μύγες; Θὰ
βρωθῆσῃν ὅσο νὰ γῆρον τὰ παιδιά τῆς ἀπὸ τ' αἶμα.
Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ μὴ θανατώσῃ τῆς μύγες θὰ τοῦς ἀφῆσῃ νὰ τρα-
φοῦν. Πρέπει νὰ τῆς χτυπᾷ μὲ τὸ κεντρί τῆς στὸ νευρικό γάγγλιο
καὶ νὰ τῆς παραλύσῃ, ὥστε νὰ μὴ μπορούσῃ νὰ κινηθοῦν.
Τότε τ' ἀφῆσει μισοζωντανὰ πλάτ' στ' αὐγὰ τῆς κ' ἔτσι ὅταν γῆρον
τὰ μικρά τῆς βρίζουν νωπὴ τροφῆ γὰ τῆ διατροφή τὸς.
***

Παρανοῦθῃ μιὰ μέρα—διηγεῖται ὁ Βέλτ σὲ ἓνα ἄρθρο τοῦ στὴ
«Nature»—στὴν ἀκόλοισθ σερῆ :

Μιὰ σφήκα ἐπάσχετ' ἐν σκώσῃ μιὰ κοινοτόμνη ἐνὸ τὴν εἶχε
παρὰλοῖσι μὲ τὸ κεντρί τῆς. Ἦταν ὅμως πολὶ βαρεῖα καὶ δὲν μπορούσε
νὰ τὴν σηκόσῃ. Κνωῖος τὴν ἐμπόδιζαν τὰ φτερά τῆς μύγας, γιατί φυ-
σοῦσε θανατὸς ἀέρα.

Ἀφοῦ ἡ σφήκα ἀνεμοδόθη ἀρεκιά, εἶδα νὰ κόβῃ τέλοσ τις φτεροῦ-
γες τῆς μύγας καὶ ἐλευθέρῃ πᾶσ, χωρὶς ἐμπεδία, νὰ πετᾷ μὲ τὸ
φορτίο τῆς πρὸς τὴν φωλιά τῆς. ***

Εἶνε ἐπίσης ἐξυπνότατος ὁ τρόπος ποὶ μεταχειρίζεται ἡ σφήκα
γιὰ νὰ πιάνῃ τὴν ἀράχνη.

Ἡ ἀράχνη παραμονεύει πάντοτε στὸ στόμιο τῆς φωλιάς τῆς, νὰ
πέσῃ κανένας θῦμα στὸ δῦχτι τῆς.

Ὅταν συμβῆθ' αὐτὸ, τὸ ἔντομο, ποὶ πιάνεται ἀγωνιζόμενον ν' ἀπαλ-
κχῆ, εἰδοποιεῖ τὴν ἀράχνη μὲ τοῦς κραδασιμοῦς τοῦ θυσιου τῆς ποὶ
φθάνουν ὡς τῆ φωλιά τῆς. Τρέχει τότε ἡ ἀράχνη καὶ τὸ συζητοῦσται
μὲ τῆς κλωστῆς τῆς γὰ νὰ τὸ ἐξασφαλίσῃ.

Ἡ σφήκα ποὶ ἔχει γινῶσιν ὀλων αὐτῶν, τῆς στήνει παγίδα ἀπάνω
στὴ δικῆ τῆς παγίδα !

Πιχάτινε σιγά-σιγά διπλά στὸ στόμιο τῆς φωλιάς τῆς ἀράχνης
καὶ ἀφοῦ πάρει τὴν στάσι τῆς ἐροδοῦ ἀπλῶναι τὸ κῆρατὸ τῆς καὶ
κουνᾷ τὸ δῦχτι. Ἡ σπιτονοικοκυρὰ ποὶ παραμονεύει θῆναιε χερσὸ-
μνη στὴν ἐξέπορτά τῆς τρέχοντασ στὸ θῦμα, ποὶ τῆς ἐστειλε ἡ
θεῖα Πρῶνη καὶ σφραδάζει, καθὼς νομίζε, στὸ δῦχτι τῆς.

Τότε ἡ σφήκα χυμάει σὰν ἀστραπῆ ἀπάνω τῆς καὶ τῆς δουθίζει
τὸ κεντρί τῆς, στὴ ράχη.

Ἀφοῦ κουδαλίσῃ στὴν φωλιά τῆς τὴν μητέρα, γυρίζε στὴν ἀπορ-
φανωμένη φωλιά τῆς ἀράχνης, βέβαιη πᾶσ πὼς δὲν βρίζεται κα-
νένας ἐκεῖ μέσα νὰ τῆς ἀντιστάθῃ—ἀρχινοσ δὲν ὑπάρχει, διότι ἡ
ἀράχνη τρώει τὸ σύζυγὸ τῆς ὕστερα ἀπὸ τοῦς γάμους τῶν—μπάινει
λοιπὸν ἀφοῦα μέσα καὶ βουτᾷ καὶ τὸ σῶμα μὲ τὰ αὐγὰ τῆς ἀρά-
χνης. Ἄν συμβῆθ' δὲ γὰ ἔχῃ μικρὰ τὰ ἐμπερδοῦσται κ' αὐτὰ καὶ τὰ
κουδαλαί κ' αὐτῶσθ' φωλιά τῆς ἓνα - ἓνα, ἀτοιμάζοντασ ἔτσι τροφῆ
γιὰ τὰ μικρά τῆς ποὶ θὰ γῆρον ἀπ' τ' αὐγὰ τοῦς, σὰν αὐτῆ θάχῃ
πεθάνῃ...

Ναυτοραχλιὸς